

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΩ

Ο Κλεμανσώ, ελληνιστής. Πρωθυπουργός... αντιπολιτευόμενος. Μία πρωτότυπος... ιατρική συμβουλή. Η απάντησις της Άδελφης Λουίζας. Τι...λικέρ προτιμούσε ο Κλεμανσώ. Μία...απαραιτήτος σύστασις πρὸς τοὺς συντάκτας τῆς «Αὔγη».

Ἐνα πρωί, στὸ «Καί ντ' Ὁρσαί», ὁ κ. Πουανκαρέ ἔλεγε σ' ἕναν φίλο του πολιτευτή :

— Ἐγὼ κάμει κι' ἐγὼ κλασσικὲς σπουδές, ὁμολογῶ ὅμως πῶς δὲν τολμῶ νάναμετρηθῶ μὲ τὸν κ. Κλεμανσώ. Τὴν ἡμέρα πού πήγαμε μαζὶ νὰ παραδώσωμε στὸν στρατάρχη Ζόφρ τὴν στραταρχικὴν ράβδο, τὰ ἔχασα κυριολεκτικῶς μπρὸς στὴν πολυμάθεια τοῦ συντρόφου μου. Θάλεγε κανεὶς πῶς ἔχει ζήσει στὴν ἐποχὴ τοῦ Δημοσθένους.

Πραγματικῶς ὁ Κλεμανσώ ἐλάτρευε τὴν ἀρχαιότητα. Ἡ αἴθουσα πού ἐδέχετο τοὺς ἐπισκέπτας του ἦταν γεμάτη ἀπὸ κομψοτεχνήματα ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Τέχνης. Συγχρόνους λογοτέχνας σπανίως διάβαζε. Ἡ μοναδικὴ του σχεδὸν πνευματικὴ τροφή ἦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες συγγραφεῖς. Ὅταν, τὸ βράδυ τοῦ θανάτου τοῦ Φελίξ Φωφ, ἕνας συντάκτης τῆς «Αὔγης», ἔτρεξε νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ γράψῃ κανένα σχετικὸ ἄρθρο, τὸν εὐρέθη πού ἐδιάβαζε τὸν Ὀμηρο... Κι' ὅταν ὁ συντάκτης τοῦ ἀνήγγειλε τί τὸν ἤθελε, ἡ πρώτη του φράσις ἦταν :

— Κι' ἦταν ἀνάγκη καυμένε νὰ μὲ...χωρίσης ἔτσι ἀπότομ' ἀπὸ τὴν Ναυσιᾶ !...

Σ' ἕναν διάδρομο τοῦ Μεγάρου τῆς Γερουσίας, οἱ κ. κ. Κλεμανσώ καὶ Βαρὲν μιλοῦσαν κάποτε γιὰ τὶς παλιές τῶν ιστορίες.

— Τὴν ἐποχὴ τῆς πρωθυπουργίας σας, ἤμουν ἀντιπολιτευόμενος... λέει ὁ Βαρὲν.

— Κι' ἐγὼ ἐπίσης.

— Πῶς : κι' ἐσεῖς !... Μὰ σεῖς εἴσαστε τότε πρωθυπουργός !

— Τί σχέση ἔχει αὐτό ; Ἀντιπολιτευόμενος ὄλους... τοὺς ὑπουργούς μου !

Κάποτε πάλι στὴ Γερουσίᾳ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συνεδριάσεως, κάποιος γερουσιαστὴς, ὁ κ. Σενλόγκλ, ἔβγαζε ἕναν ἀτέλειωτο λόγο. Σὲ μιὰ δεδομένη στιγμή, οἱ φίλοι του τοῦ φωνάζαν :

— Δὲν κάνετε μιὰ διακοπὴ γιὰ νὰ ξεκουρασθῆτε !...

— Ὅχι, εὐχαριστῶ... Δὲν κουράσθηκα...

— Τότε γιὰ νὰ...ξεκουρασθῆτε ἐμεῖς ! τοῦ ἐφώναξε ὁ Κλεμανσώ.

Ὁ τίγρις δὲν χαρίζει κάστανα σὲ κανένα. Ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ πλησιέστεροί του συγγενεῖς δοκιμάζουν συντὰ τὴν δικιζόματα τοῦ πνευμάτος του.

Μιά μέρα ὁ ἀδελφός του Ἀλβέρτος, πού εἶνε δικηγόρος, πῆγε νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ.

— Τί συμβαίνει ! τὸν ἐρώτησε ὁ Κλεμανσώ.

— Θάθελα νὰ μοῦ δώσης μιὰ συμβουλὴ...Εἶμαι ἄρρωστος...

— Δὲν εἶμαι πιά γιατρός !

— Ἰππῆρες ὅμως ἄλλοτε. Καὶ σήμερα ἔρχομαι νὰπευθυνθῶ στὸν γιατρό.

— Μίλα. Εἶσαι ἄρρωστος, ὄραϊα... Τι αἰσθάνεσαι ;

— Μία παράξενη κομμάρα.

— Ἐργάσου.

— ...Καὶ μιὰν ἀνυπόφορη ἀνία...

— Ἀνίαν εἶπες ; Τότε ὅταν δημηγορῆς στὸ δικαστήριον, φρόντιζε νὰ ἔχης...βουλοῖσαι προηγούμενος τάφια σου γιὰ νὰ μὴν ἀκούς τοὺς λόγους σου !...

Κατὰ τὸ 1909, ὁ Κλεμανσώ ἔμεινε ἐπὶ κάμποσον καιρὸ σ' ἕνα νοσοκομεῖο ὅπου ὑπέστη μιὰ σοβαροτάτη ἐγγείσηση. Ὅταν ἔγινε καλὰ κι' ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ ἐκάλεσε τὴν ἀδελφὴ Λουίζα, πού τὸν εἶχε περιποιηθῆ σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ

— Δὲν ξέρω πῶς νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου, τῆς εἶπε. Ὅποσδήποτε, μόλις γίνω ὑπουργός σὰς ὑπόσχομαι νὰ φροντίσω νὰ σὰς ἀπονεμηθῇ ὁ Σταυρός τῆς Λεγεώνας τῆς Τιμῆς.

— Εὐχαριστῶ... ἀπάντησεν ἡ ἀδελφὴ Λουίζα χαμογελῶντας καὶ δείχνοντάς του τὸν ἐσταυρωμένο πού ἔφερε κρεμασμένο στὸ λαιμὸ τῆς. Αὐτὸς ἐδῶ ὁ Σταυρός μοῦ ἀρκεῖ!...

Κατὰ τὴν διάρκειαν κάποιος κυβερνητικῆς κρίσεως, ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀνέθεσε στὸν Σαρριὲν νάναλαβῆ τὸν σχηματισμὸ

ΕΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΘΥΜΗΣΟΥ

Τοῦ Ἀλφρέ ντέ Μυσσέ

Θυμήσου ὅσες φορές ἡ Αὔγη στὸν ἥλιο φοβισμένη τὰ μαγικὰ παλάτια τῆς ἀνοίγει τὰ λαμπρὰ τῆς κι' ὅταν ἡ νύχτα ἡ ἀκοίμητη στοχαστικὴ διαβαίνει ἐνῶ ὁ ἀσημένιος πέπλος τῆς σκεπάζει τὰ ὄνειρά τῆς ὅταν σοῦ τρέμει στῆς χαρὰς τὸ κάλεσμα ἡ ἀγκάλη καὶ βλέπεις ὄνειρα γλυκὰ γεστή στὸ προσκεφάλι καὶ φτερουγίζει ἀνήσυχη ἡ ψυχὴ σου, ἄκου βαθεῖά στὸ δάσο μιὰ φωνὴ πού μουρμουρίζει σιγαλή :

θ υ μ ἦ σ ο υ .
Θυμήσου ὅταν ἡ μοῖρα μου παντοτεινὰ ἀπὸ σένα θὰ μὲ χωρίσῃ κάποτε καὶ θὲ νὰ μοῦ μαραινῇ ἡ θλίψη καὶ τὰ χρόνια μου τῆς μοναξιάς σὰ ξένα τὴν πονεμένη μου καρδιὰ καὶ τὴν ἀπελπισμένη τίποτα γιὰ ὅποιον ἀγαπᾷ τοῦ χωρισμοῦ τὰ χρόνια δὲν εἶνε τὴν ἀγάπη μου τὴ θλίβεσθ' ἐπὶ αἰώνια θὰ ζῆ, γλυκεῖά μου κόρη, συλλογίσου.
Ἔσο ἡ καρδιὰ μου θὰ χτυπᾷ καὶ θὰ πονᾷ θὲ νὰ σοῦ λερῇ παντοτεινὰ :

θ υ μ ἦ σ ο υ .
Θυμήσου κι' ὅταν ἡ φτωχὴ καρδιὰ μου ἡ πληγωμένη κάτου ἀπ' τὴν κράσιον ὑπνο τῆς τῆ γῆ θὲ νὰ παγώσῃ καὶ τὸ λουλούδι τ' ἀκριβὸ πού μόνο του θὲ μὲνῇ πάνω στοῦ τάφου μου ἤσυχ' ἀ τὸ χῶμα θὰ φτωρῶσῃ. Ποτὲ δὲ θὰ σὲ ξαναδῶ μὰ ὅταν τὸ σῶμα ἀφήσῃ κοντὰ σ' ἐσένα ἡ ἀθάνατη ψυχὴ μου θὰ γυρίσῃ σὰ μιὰ πιστὴ κι' ἀχώριστη ἀδερφή σου.
Ἄκου μὲς στῆ νυχτὴ τῆ σκοτεινῆ ν' ἀναστενάξῃ μιὰ φωνὴ :

θ υ μ ἦ σ ο υ .

ΣΟΝΕΤΤΟ

(Τοῦ Ἀλφρέ ντέ Μυσσέ)

(Στὴν κ. Ν. ΜΕΝΕΣΣΙΕ)

Ἄνταν σὲ πρωταντίκρυσ' ἀ ρόδο δροσερὸ μὲ τὴν καρδιὰ στὰ μάτια σου μουσὸ ἤμουν κοιμισμένο ἐγὼ ἤμουν τότε ἕνα ἄγροιο παιδί καὶ χολιασμένο κι' ἐστὶ τὸ Μπαύρον λάτρευες, τοὺς στίχους, τὸ χορὸ.

Τῶν γέροντων παῖδ' ἀ μιλούσαμε τὴ γλῶσσα τὴν πικρὴ κι' ἔτσι στὸ νοῦ μας ὁ παλιὸς καρδὸς ξαναγυρνοῦσε αὐτὴ ἡ καινούρια θύμησιν στὸς δύο μας ἐγελοῦσε σὰν τὴν ἐλπίδα χαροπὴ, σὰν τὸν ἀχὸ ἀλαφρῆ.

Πάντα τὸ θάνατο ὁ δειλὸς φοβάται κάθε μέρα κι' ὅταν φτωρῶνῃ ἕνας ἀνθὸς τὸ φράχτι μεγαλώνει. Ὡ ταξιδιωτὴ φίλε μου, τῆς θύμησιν πατέρα !

Τὸ χέρι τὸ παρήγορο καὶ τ' ἀπαλὸ σου ἀγιάζει πάντα σοφὰ κάποιον παιδιὸν τὰ βήματα πού ὑψώνει θολὴ ματιὰ ὅταν παίζοντας μὲ θλίψη ἀναστενάξῃ.

Μεταφράσεις Γ. Κοτζιούλα

.....
τοῦ νέου Ὑπουργείου. Ὁ Σαρριὲν ἔσπευσε νὰ καλέσῃ «πρὸς σύσκεψιν» τοὺς φίλους του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Κλεμανσώ.

Ἄνταν ὁ Τίγρις ἐφθασε στὸ σπίτι τοῦ ἐπιδόξου πρωθυπουργοῦ, τὸν εὐρέθη, μὲς στὸ ἰδιαιτερο γραφεῖο του περιστοιχισμένο ἀπὸ ὄλους σχεδὸν τοὺς ὑπουργοὺς ὑπουργοῦς του, πού ἐκάπνιζαν καὶ πίναν διάφορα ποτὰ.

— Τί θὰ πάρετε Κλεμανσώ ; τὸν ἐρώτησεν ὁ οἰκοδεσπότης δείχνοντάς του διάφορους μάρκες λικέρ.

— Τὸ... τῶν Ἐσσοτερικῶν ! ἀπάντησεν ὁ Τίγρις καθήμενος ἀπαθῶς στὴν πολυθρόνα του.

Ἄνταν ἦσαν διευθυντὴς τῆς «Αὔγης», ὁ Κλεμανσώ εἶχε τοιχοκολλήσει στὴν αἴθουσα τῆς συντάξεως τῆς ἐφημερίδος τὴν ἐξῆς εἰδοποίηση :

«Οἱ κ. κ. συντάκται παρακαλοῦνται νὰ μὴ φεύγουν...προτοῦ ἔρθουν !»